

Vzgr Rb Den Haag, 27 oktober 2009, CosmicNavigation v ANWB

HANDELSNAAMRECHT

Geen verwarringsgevaar tussen handelsnaam “Onderweg” en jonger merk

- In dit geval acht de voorzieningenrechter gevaar van verwarring voorshands onvoldoende aannemelijk gelet op (i) het weinig onderscheidende vermogen van de gestelde handelsnamen, (ii) de verschillen tussen de gestelde handelsnamen en het merk ANWB Onderweg en (iii) de verschillen tussen het deel van de onderneming van CosmicNavigation waarvoor CosmicNavigation de gestelde handelsnamen zegt te gebruiken en de door ANWB onder het merk ontplooiende activiteiten.

CosmicNavigation heeft op zich terecht aangevoerd dat ook een niet-onderscheidende handelsnaam een geldige handelsnaam is. Dat laat echter onverlet dat een gebrek aan onderscheidend vermogen van een handelsnaam gevolgen heeft voor de beschermingsomvang van het handelsnaamrecht in die zin dat minder snel verwarringsgevaar kan worden aangenomen. Dat is in deze zaak ook het geval. Naar voorlopig oordeel is de gestelde handelsnaam “onderweg” weinig onderscheidend voor een onderneming die diensten op het gebied van verkeer en navigatie aanbiedt. De term is immers duidelijk gerelateerd aan die diensten. Daarnaast heeft ANWB onweersproken aangevoerd dat er vele andere ondernemingen zijn die het woord “onderweg” gebruiken in hun handelsnaam, domeinnaam en/of merk, waarvan sommigen zich ook bezig houden met het verstrekken van informatie over verkeer, mobiliteit en weer. Ook in dat opzicht is de gestelde handelsnaam van CosmicNavigation dus weinig onderscheidend. De toevoeging .nl maakt dat niet anders, aangezien onderweg.nl verwijst naar de domeinnaam waaronder CosmicNavigation haar diensten aanbiedt, althans naar het feit dat de onderneming CosmicNavigation haar diensten mede op internet aanbiedt. Gegeven de keuze van CosmicNavigation voor deze weinig onderscheidende tekens is haar eventuele aanspraak op bescherming beperkt en heeft zij niet het recht om zich te verzetten tegen het gebruik van een naar voorlopig oordeel duidelijk afwijkend merk voor diensten die niet

volledig overeenstemmen met de activiteiten van haar eigen onderneming.

4.8. Het teken ANWB Onderweg wijkt duidelijk af van de tekens Onderweg en Onderweg.nl door de toevoeging van het element ANWB. Het toegevoegde element ANWB heeft bovendien – anders dan het woord Onderweg – sterk onderscheidend vermogen. Niet in geschil is immers dat ANWB een bekend merk (en een bekende handelsnaam) is. Gelet op het feit dat op de website van CosmicNavigation ieder gebruik van dit bekende ANWB merk ontbreekt, is, anders dan CosmicNavigation meent, onvoldoende aannemelijk dat het publiek door het gebruik van het teken ANWB Onderweg door ANWB zal denken dat CosmicNavigation is overgenomen door ANWB.

Daar komt bij dat de waren en/of diensten die beide partijen aanbieden weliswaar overeenkomen, maar niet identiek zijn. Beide partijen bieden informatie aan, maar zij doen dat in een verschillende vorm. CosmicNavigation biedt informatie aan via haar website. ANWB Onderweg is daarentegen een maandelijks verschijnende krant die primair in papieren vorm wordt aangeboden. Dat verschil in vorm brengt ook mee dat de aard van de aangeboden informatie niet volledig overeenstemt. Onderweg.nl biedt vooral routeplanners en actuele informatie over files, flitsmeldingen en weer. In verband met de verschijningsvorm van ANWB Onderweg ontbreekt die informatie in dat blad.

Vindplaatsen:

Vzgr Rb Den Haag, 27 oktober 2009

(P.H. Blok)

vonnis

RECHTBANK 'S-GRAVENHAGE

Sector civiel recht

zaaknummer / rolnummer: 348117 / KG ZA 09-1261

Vonnis in kort geding van 27 oktober 2009

in de zaak van

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid COSMICNAVIGATION B.V., gevestigd te Amsterdam, eiseres,

advocaat: mr. D.E. Stols te Amsterdam,

tegen

de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid ANWB B.V., gevestigd te 's-Gravenhage, gedaagde,

advocaat: mr. R.P.J. Ribbert te Amsterdam.

Partijen zullen hierna CosmicNavigation en ANWB genoemd worden.

1. De procedure

1.1. Het verloop van de procedure blijkt uit:

- de dagvaarding van 25 september 2009;
 - de producties 1 t/m 14 van CosmicNavigation;
 - de producties 1 t/m 21 van ANWB;
 - de op 13 oktober 2009 gehouden mondelinge behandeling en de daarbij overgelegde pleitnotities.
- 1.2. Vonnis is bepaald op heden.

2. De feiten

2.1. CosmicNavigation is een in 2005 opgericht bedrijf dat actief is op het gebied van navigatiesystemen en

verkeer. Zij heeft begin 2009 bepaalde activiteiten overgenomen van Eurocartografie B.V. Die activiteiten behelzen onder meer het beheer en de exploitatie van de website onder de domeinnaam onderweg.nl, waarop sinds 2006 informatie over onder meer verkeer, weer en navigatie wordt aangeboden aan een doelgroep bestaande uit automobilisten, fietsers en booteigenaren. De beginpagina van de website ziet er als volgt uit:

2.2. CosmicNavigation is houdster van het hieronder weergegeven Benelux-beeldmerk ONDERWEG.NL, dat is ingeschreven op 19 juni 2009 voor onder meer het verstrekken van verkeersinformatie en routeplanning (klasse 39) en een weerberichtendienst (klasse 42):

2.3. ANWB is een vennootschap die door de Vereniging Koninklijke Nederlandse Toeristenbond ANWB is belast met de uitvoering van de doelstellingen van de vereniging. Sinds mei 2009 geeft ANWB de gratis publicatie ANWB Onderweg uit, een huis-aan-huis bezorgde krant gericht op gezinnen met kinderen. ANWB Onderweg wordt ook – eveneens gratis – aangeboden in ANWB- en VVV-winkels. Een digitale versie van de krant is online te raadplegen via de website van ANWB onder de domeinnaam anwb.nl. Een afbeelding van de eerste pagina van de uitgave van september van dit jaar is hieronder weergegeven.

2.4. In het verleden is ANWB venoot geweest in de vennootschap onder firma Cartan. Destijds hield Cartan zich bezig met navigatie en cartografie. In januari 2000 zijn de handelsactiviteiten van Cartan overgedragen aan Eurocartografie B.V., de vennootschap die vanaf 2006 de website www.onderweg.nl is gaan exploiteren, welke activiteit later aan CosmicNavigation is overgedragen.

2.5. Bij brief van 9 juli 2009 is ANWB door CosmicNavigation gewezen op de door haar gebruikte handelsnaam en op haar beeldmerk ONDERWEG.NL. CosmicNavigation stelde van mening te zijn dat ANWB inbreuk maakte op haar handelsnaam- en merkrecht en verzocht ANWB het gebruik van het teken ANWB Onderweg te staken. ANWB liet in een reactie weten niet aan het verzoek van CosmicNavigation te zullen voldoen. Ook de daarop volgende sommatie van 21 augustus 2009 had niet tot gevolg dat ANWB haar desbetreffende activiteiten staakte.

3. Het geschil

3.1. CosmicNavigation vordert – samengevat – dat de voorzieningenrechter bij vonnis, voor zover mogelijk uitvoerbaar bij voorraad, ANWB gebiedt ieder gebruik van het teken ANWB Onderweg of andere met de handelsnaam Onderweg verwarringwekkende tekens te staken en gestaakt te houden, meer in het bijzonder door de verdere verspreiding van het blad ANWB Onderweg onder die titel te staken. Daarnaast vordert CosmicNavigation ongedaanmaking van de registratie van de domeinnaam anwbonderweg.nl en andere overeenstemmende domeinnamen met het element “onderweg”, vernietiging van de bestaande voorraad ANWB Onderweg-bladen, opgave van informatie over

oplagecijfers, internetbezoekers, omzet, winst en distributeurs, dit alles op straffe van dwangsommen, en veroordeling van ANWB in de kosten van de procedure overeenkomstig 1019h Rv.

3.2. ANWB voert verweer. Op de stellingen van partijen wordt hierna, voor zover van belang, nader ingegaan.

4. De beoordeling spoedeisend belang

4.1. Het spoedeisend belang van CosmicNavigation bij de door haar ingestelde verbodsvordering vloeit voort uit het voortdurende karakter van het gestelde onrechtmatige handelen.

onrechtmatig handelen

4.2. De voorzieningenrechter stelt voorop dat CosmicNavigation, hoewel zij in de dagvaarding verwijst naar haar merk ONDERWEG.NL, ter zitting desgevraagd heeft verklaard dat zij haar vordering uitsluitend baseert op een handelsnaamrecht. Bij de beoordeling dient het merk van CosmicNavigation dus buiten beschouwing te blijven.

4.3. In het midden kan blijven of CosmicNavigation de tekens Onderweg en Onderweg.nl als handelsnaam gebruikt. Ook indien sprake zou zijn van handelsnaamgebruik, wat ANWB uitdrukkelijk en gemotiveerd heeft betwist, kan dat namelijk niet leiden tot toewijzing van de vorderingen.

4.4. In dit verband is van belang dat gesteld noch gebleken is dat ANWB het teken ANWB Onderweg als handelsnaam gebruikt. Beide partijen gaan ervan uit dat sprake is van gebruik als merk. De vraag die partijen verdeeld houdt is dus of CosmicNavigation op grond van haar vermeende handelsnaamrechten met betrekking tot de tekens Onderweg en Onderweg.nl zich kan verzetten tegen het gebruik van het merk ANWB Onderweg.

4.5. Voornoemde vraag moet worden beantwoord aan de hand van de algemene regels inzake oneerlijke concurrentie. Op basis van die regels moet, mede gelet op artikel 10bis lid 3 van het Verdrag van Parijs, naar voorlopig oordeel worden aangenomen dat het gebruik van een jonger merk onrechtmatig is ten opzichte van de rechthebbende op een handelsnaam indien door dat merkgebruik verwarring kan worden gewekt bij het publiek.

4.6. In dit geval acht de voorzieningenrechter gevaar van verwarring voorshands onvoldoende aannemelijk gelet op (i) het weinig onderscheidende vermogen van de gestelde handelsnamen, (ii) de verschillen tussen de gestelde handelsnamen en het merk ANWB Onderweg en (iii) de verschillen tussen het deel van de onderneming van CosmicNavigation waarvoor CosmicNavigation de gestelde handelsnamen zegt te gebruiken en de door ANWB onder het merk ontplooiende activiteiten.

4.7. CosmicNavigation heeft op zich terecht aangevoerd dat ook een niet-onderscheidende handelsnaam een geldige handelsnaam is. Dat laat echter onverlet dat een gebrek aan onderscheidend vermogen van een handelsnaam gevolgen heeft voor de beschermingsomvang van het handelsnaamrecht in die zin dat minder snel

verwarringsgevaar kan worden aangenomen. Dat is in deze zaak ook het geval. Naar voorlopig oordeel is de gestelde handelsnaam “onderweg” weinig onderscheidend voor een onderneming die diensten op het gebied van verkeer en navigatie aanbiedt. De term is immers duidelijk gerelateerd aan die diensten. Daarnaast heeft ANWB onweersproken aangevoerd dat er vele andere ondernemingen zijn die het woord “onderweg” gebruiken in hun handelsnaam, domeinnaam en/of merk, waarvan sommigen zich ook bezig houden met het verstrekken van informatie over verkeer, mobiliteit en weer. Ook in dat opzicht is de gestelde handelsnaam van CosmicNavigation dus weinig onderscheidend. De toevoeging .nl maakt dat niet anders, aangezien onderweg.nl verwijst naar de domeinnaam waaronder CosmicNavigation haar diensten aanbiedt, althans naar het feit dat de onderneming CosmicNavigation haar diensten mede op internet aanbiedt. Gegeven de keuze van CosmicNavigation voor deze weinig onderscheidende tekens is haar eventuele aanspraak op bescherming beperkt en heeft zij niet het recht om zich te verzetten tegen het gebruik van een naar voorlopig oordeel duidelijk afwijkend merk voor diensten die niet volledig overeenstemmen met de activiteiten van haar eigen onderneming.

4.8. Het teken ANWB Onderweg wijkt duidelijk af van de tekens Onderweg en Onderweg.nl door de toevoeging van het element ANWB. Het toegevoegde element ANWB heeft bovendien – anders dan het woord Onderweg – sterk onderscheidend vermogen. Niet in geschil is immers dat ANWB een bekend merk (en een bekende handelsnaam) is. Gelet op het feit dat op de website van CosmicNavigation ieder gebruik van dit bekende ANWB merk ontbreekt, is, anders dan CosmicNavigation meent, onvoldoende aannemelijk dat het publiek door het gebruik van het teken ANWB Onderweg door ANWB zal denken dat CosmicNavigation is overgenomen door ANWB.

4.9. Daar komt bij dat de waren en/of diensten die beide partijen aanbieden weliswaar overeenkomen, maar niet identiek zijn. Beide partijen bieden informatie aan, maar zij doen dat in een verschillende vorm. CosmicNavigation biedt informatie aan via haar website. ANWB Onderweg is daarentegen een maandelijks verschijnende krant die primair in papieren vorm wordt aangeboden. Dat verschil in vorm brengt ook mee dat de aard van de aangeboden informatie niet volledig overeenstemt. Onderweg.nl biedt vooral routeplanners en actuele informatie over files, flitsmeldingen en weer. In verband met de verschijningsvorm van ANWB Onderweg ontbreekt die informatie in dat blad.

4.10. CosmicNavigation stelt ten slotte nog dat ANWB te kwader trouw zou hebben gehandeld door gebruik van het teken “ANWB Onderweg”, terwijl zij als vennoot van Cartan kennis zou hebben gehad van de onderneming die CosmicNavigation heeft overgenomen. Daargelaten of en hoe de aanwezigheid van de gestelde kwade trouw de hierboven genoemde overwegingen zou beïnvloeden, vindt het betoog voorshands geen steun in de feiten. ANWB heeft namelijk onweersproken aangevoerd dat Cartan nog geen diensten

onder de betreffende handelsnamen aanbod op het moment dat ANWB vennoot was. Daarnaast zou ANWB volgens CosmicNavigation bewust hebben gekozen voor ANWB Onderweg om haar concurrent dwars te zitten. Dat wordt echter uitdrukkelijk door ANWB betwist en is naar voorlopig oordeel onvoldoende aannemelijk gemaakt. Daarbij weegt mee dat CosmicNavigation niet heeft duidelijk gemaakt hoe ANWB met het gebruik van het merk ANWB Onderweg CosmicNavigation dwars zit anders dan door het creëren van verwarring, waarvan naar voorlopig oordeel geen sprake is.

proceskosten

4.11. CosmicNavigation zal als de in het ongelijk gestelde partij worden veroordeeld in de proceskosten. Anders dan ANWB meent, maakt zij geen aanspraak op een vergoeding op grond van artikel 1019h Rv. Gelet op artikel 1019 Rv komen de kosten van een procedure inzake een handelsnaam uitsluitend voor een vergoeding op grond van artikel 1019h Rv in aanmerking als het een procedure krachtens de artikelen 5 of 5a van de Handelsnaamwet betreft. Daarvan is in dit geval geen sprake. CosmicNavigation baseert haar vorderingen immers niet op de bedoelde bepalingen van de Handelsnaamwet, maar op de algemene regels inzake oneerlijke concurrentie. De Nederlandse wetgever heeft er niet voor gekozen om de toepassing van de handhavingsmaatregelen van titel 15 Rv uit te breiden tot dergelijke procedures. ANWB kan dus slechts aanspraak maken op een vergoeding conform het liquidatietarief.

5. De beslissing

De voorzieningenrechter

5.1. wijst de vorderingen af;

5.2. veroordeelt CosmicNavigation in de proceskosten, aan de zijde van ANWB tot op heden begroot op € 262,00;

5.3. verklaart dit vonnis wat betreft de kostenveroordeling uitvoerbaar bij voorraad.

Dit vonnis is gewezen door mr. P.H. Blok en in het openbaar uitgesproken op 27 oktober 2009.
